VIII kadencja

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka (nr 33)**

z dnia 21 lipca 2016 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka (nr 33)

21 lipca 2016 r.

Komisja Sprawiedliwości i Praw Człowieka, obradująca pod przewodnictwem posła **Stanisława Piotrowicza (PiS)**, przewodniczącego Komisji, rozpatrzyła:

– projekt planu pracy Komisji na okres od 1 sierpnia do 31 grudnia 2016 r.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Daniel Kędzierski**, **Dawid Ożóg** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Otwieram posiedzenie Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka. Bardzo serdecznie witam panie i panów posłów. Witam sekretarzy Komisji. Stwierdzam, że Komisja dysponuje kworum niezbędnym do podejmowania uchwał.

Przedmiotem dzisiejszego posiedzenia Komisji jest rozpatrzenie projektu planu pracy Komisji na okres od 1 sierpnia do 31 grudnia 2016 r. Czy są uwagi do zaproponowanego porządku posiedzenia?

Glos z sali:

Nie ma.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Nie ma uwag do zaproponowanego porządku, więc stwierdzam, że Komisja przyjęła porządek dzienny dzisiejszego posiedzenia.

Państwo posłowie otrzymali projekt planu pracy Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka na okres od 1 sierpnia do 31 grudnia 2016 r., a więc mieli możliwość zapoznania się z nim. W planie pracy znajdują się pozycje, które z różnych przyczyn nie zostały zrealizowane w poprzednim okresie, a nadto uwzględniono propozycje, które złożyli państwo posłowie.

Z wnioskiem o uwzględnienie w planie pracy wystąpiła w szczególności pani poseł Barbara Dolniak. Wniosek ten został przyjęty, a dotyczył tego, aby minister sprawiedliwości prokurator generalny udzielił informacji na temat przewlekłości postępowań prokuratorskich i sądowych. Ten temat został ujęty w przedstawionym państwu planie.

Pan poseł Marcin Święcicki przedstawił propozycję ujęcia w planie pracy trzech tematów. Mianowicie temat pierwszy to „Działania rządu polskiego na rzecz praw człowieka w innych państwach, szczególnie w krajach byłego ZSRR". Należy zwrócić uwagę na to, że stosownie do pisma pana marszałka Sejmu komisje powinny planować te tematy, które leżą w zakresie kompetencji danej komisji. Propozycja pana posła Święcickiego, jakkolwiek istotna, niemniej nie mieści się w zakresie działania Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka. Raczej jest to kompetencja Komisji Spraw Zagranicznych. Komisja nie dysponuje w tym wypadku odpowiednimi instrumentami, aby rozpoznać zagadnienie. Kolejny temat zgłoszony przez pana posła Święcickiego został ujęty jako „Polityka ochrony, w tym przyznawania azylu wobec imigrantów z byłego bloku wschodniego, deportacje ubiegających się o ochronę w Polsce". Wymieniony temat również wykracza poza zakres działania Komisji. Trzeci temat to „Stan realizacji zobowiązań Polski w sprawie realokacji uchodźców z obozów we Włoszech i Grecji". Wszystkich tych tematów dotyczy poczyniona przeze mnie zasadnicza uwaga. Są to istotne tematy, ale jednak wykraczają poza zakres kompetencji Komisji.

Drodzy państwo, otwieram dyskusję. Zgłasza się pan poseł Marcin Święcicki. Proszę bardzo.

Poseł Marcin Święcicki (PO):

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, nie twierdzę, że tematy przeze mnie zgłoszone nie są również przedmiotem zainteresowania innych komisji. Jednak w nazwie naszej Komisji jest zawarte wyrażenie „prawa człowieka". Prawa człowieka składają się również na politykę rządu. Jesteśmy członkami organizacji międzynarodowych, które przewidują rozmaite zasady ochrony praw człowieka na świecie. Nasze państwo, jak każde inne, które jest sygnatariuszem takich konwencji, może się w tych sprawach wypowiadać, pytać, zajmować stanowisko oraz współpracować z organizacjami pozarządowymi w tym zakresie.

Pytam się w takim razie, dlaczego Komisja się tak nazywa? Skoro nazywa się Komisją Sprawiedliwości i Praw Człowieka, to czemu nie możemy się tym zająć? Nie kwestionuję, że Komisja Spraw Zagranicznych nie ma w tej sprawie nic do powiedzenia. Możemy to robić wspólnie z Komisją Spraw Zagranicznych, jeżeli chodzi o temat pierwszy, czyli działania rządu polskiego na rzecz praw człowieka w innych państwach, szczególnie w krajach byłego ZSRR. Można działać wspólnie z innymi komisjami, w tym wypadku z Komisją Spraw Zagranicznych. Natomiast w sprawie azylu i relokacji uchodźców z Komisją Administracji i Spraw Wewnętrznych, czy też wspólnie z innymi komisjami. Nie bardzo rozumiem stanowiska, że Komisja Sprawiedliwości i Praw Człowieka nie podejmuje w ogóle takich tematów.

Jeszcze raz podkreślam, inne komisje na pewno też mogą zajmować się sprawami azylowymi czy sprawami praw człowieka w innych krajach, ale nie rozumiem, dlaczego jest to wyłączone z tematyki naszej Komisji? Proponuję, żebyśmy wystąpili z wnioskiem do innych komisji i ich przewodniczących, czy nie można byłoby zorganizować wspólnych posiedzeń w tych sprawach. Sugeruję, żebyśmy tę sprawę skwitowali w ten sposób, że wprowadzimy tematy do planu i spróbujemy podjąć je wspólnie z innymi komisjami, które mają te kwestie w sferze swojego zainteresowania.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Trzeba sobie jasno powiedzieć, że komisjami wiodącymi w kwestiach, które pan poseł porusza, nie jest nasza Komisja. Na przykład co do ochrony praw człowieka w innych państwach, to jakie my mamy instrumenty, żeby działać w tym obszarze? Z samego ujęcia tematu wynika, że prawa człowieka w innych państwach na pewno nie wchodzą w zakres kompetencji Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka. W temacie nie chodzi o prawa i wolności obywatelskie tu, w Polsce, ale o prawa człowieka w innych państwach. Komisja nie zajmuje się polityką zagraniczną.

Proszę zwrócić uwagę na art. 17 i 151 regulaminu Sejmu, na który zwraca uwagę marszałek Sejmu, oczekując planu pracy od naszej Komisji. W jednym z akapitów pisma marszałek Sejmu wskazuje, że plan pracy powinien zawierać problematykę prac Komisji określoną przedmiotowo w art. 17 i 151 ust. 1 regulaminu Sejmu. W związku z tym mamy się trzymać *stricte* tego, co leży w zakresie naszej kompetencji. Proszę bardzo, pan poseł Janusz Sanocki.

Poseł Janusz Sanocki (niez.):

Zabieram głos właśnie w nawiązaniu do poruszonych spraw, ale chcę też przejść do mojej propozycji. Otóż oczywiście, że najpierw zajmiemy się prawami człowieka w Polsce, które są łamane notorycznie przez sądy, prokuraturę i polski wymiar sprawiedliwości. Czasem jak przychodzą do nas przedstawiciele tegoż wymiaru sprawiedliwości, to niektórzy posłowie prześcigają się w laurkach, zamiast reprezentować pokrzywdzony naród i przepytywać odważnie tych funkcjonariuszy, żeby czuli, że ktoś ich kontroluje, a nie że po prostu otacza ich grono pochlebców.

Panie przewodniczący, jest w naszym planie zapoznanie się z informacją z działalności Krajowej Rady Sądownictwa. Powracam do mojego postulatu i proponuję, żeby pan przewodniczący i Komisja zobowiązała KRS do przedstawienia nam wszystkich wyroków, które zapadły w Strasburgu, w których uznano naruszenie praw człowieka przez polski wymiar sprawiedliwości, z podaniem nazwisk sędziów, którzy wydali te wyroki od pierwszej instancji do Sądu Najwyższego. Informacja powinna także obejmować sprawy zakończone ugodą, w których Polska uznała naruszenie praw człowieka i przed

procesem wypłaciła odszkodowania, bo takie sprawy też są. Polska wypłaca odszkodowanie uznawszy oczywiste naruszenie. Sam mam taką jedną sprawę. Tymczasem następstwo w postaci ujawnienia nazwisk sędziów nigdzie nie funkcjonuje. W związku z tym proszę, aby KRS – tj. organ, który kontroluje, wybiera sędziów itd. – przedstawiła nam takie zestawienie w ramach prezentowanej informacji.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Chcę poinformować, że informacja KRS wpłynęła już do Sejmu na piśmie. Numer druku to 579. W związku z tym pana postulat jest spóźniony, ale oczywiście pytania tego rodzaju będzie można jak najbardziej zadawać na posiedzeniu Komisji.

Poseł Janusz Sanocki (niez.):

Będą wtedy nieprzygotowani, panie przewodniczący. Proszę skierować do nich wniosek, żeby uzupełnili swoje pismo o tego rodzaju informacje.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Jeżeli chodzi o tę kwestię, to wydaje się, że wyczerpuje to pkt 7. naszego projektu planu pracy – „Zapoznanie się z raportem z wykonywania wyroków Europejskiego Trybunału Praw Człowieka przez Polskę za 2015 r.”. Tej informacji będzie udzielał minister spraw zagranicznych.

Poseł Janusz Sanocki (niez.):

Minister poda nam tylko, ile było wyroków i jakie kwoty Polska wypłaciła. Natomiast mnie interesują sprawcy tego stanu rzeczy.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Panie pośle, jeżeli mogę podpowiedzieć, przecież nic nie stoi na przeszkodzie, żeby pan poseł zwrócił się na piśmie o udzielenie takiej informacji do tych dwóch instytucji. Otrzyma pan poseł odpowiedź na piśmie.

Poseł Janusz Sanocki (niez.):

Panie przewodniczący, chciałem nadać temu wyższą rangę, żeby Komisja się tym zajęła.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Komisja swoją drogą będzie mogła zadawać pytania. Czy ktoś z państwa chciałby jeszcze w tej sprawie zabrać głos?

Poseł Janusz Sanocki (niez.):

Na koniec mam pytanie, co stoi na przeszkodzie, żebyśmy jako Komisja wystosowali pismo, że w ramach uzupełnienia prosimy o wspominane przeze mnie informacje? Przecież nie widzę żadnych przeszkód, żeby Komisja wystąpiła do KRS czy do pana ministra, aby ta informacja stała się publiczna, jawna. Tak powinno być od dawna.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Jeżeli podzielacie państwo to zdanie, to oczywiście Komisja zwróci się ze stosownym pytaniem. Bardzo bym prosił o doprecyzowanie, o jakie dane miałoby chodzić. Będę wdzięczny panu posłowi, jeżeli przedstawi to Komisji. Wtedy prezydium się zastanowi, przygotuje stosowne pismo i uwzględnimy pana postulat. Jednak myślę, że będzie to zrealizowane poza planem pracy, ale zwrócimy się o taką informację. Dobrze?

Poseł Janusz Sanocki (niez.):

Okej, dzięki. Z protokołu można wyczytać dane, o które pytałem.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dobrze, zrobimy to z protokołu.

Poseł Janusz Sanocki (niez.):

Czyli sprawa jest załatwiona?

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Tak, będzie załatwiona. Prezydium przygotuje stosowne pismo i zwrócimy się o taką informację.

Poseł Janusz Sanocki (niez.):

Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Proszę, pan poseł Marcin Święcicki.

Poseł Marcin Święcicki (PO):

Panie przewodniczący, jeszcze raz chcę wrócić do moich tematów. Nie rozumiem, dlaczego tymi sprawami nie może interesować się kilka komisji? Są tematy, które leżą w sferze zainteresowania kilku komisji. Pamiętam wystąpienia ministrów spraw zagranicznych w Sejmie, w swoich *quasi exposé* dotyczących polityki zagranicznej mówili o prawach człowieka. Podkreślam, Polska jest stroną wielu konwencji dotyczących praw człowieka, których stronami są także inne kraje. Z tego tytułu mamy prawo interesować się tym, jak określona konwencja jest realizowana w innych krajach.

Jeszcze raz zaznaczam, że nie twierdzę, że mamy w tej kwestii monopol, ale nie widzę wykraczania w tej sytuacji poza zakres zainteresowania naszej Komisji, nawet jeśli te tematy są – wiodącym czy niewiodącym – przedmiotem innych komisji, jak spraw zagranicznych czy administracji. Dlatego postuluję, żebyśmy się po prostu zwrócili do wspomnianych komisji, że nas ten temat interesuje i czy komisje nie byłyby zainteresowane zorganizowaniem wspólnych posiedzeń w tych sprawach. To byłyby tematy, którymi byłaby zainteresowana nasza Komisja, a także jedna z wymienionych. Niektórymi kwestiami – np. drugim tematem dotyczącym azylu może byłyby zainteresowane w sumie trzy komisje: nasza, Komisja Spraw Zagranicznych oraz Komisja Administracji i Spraw Wewnętrznych. Po prostu interpretacja, aby komisja zajmująca się w Sejmie prawami człowieka w ogóle wyrażała całkowite *désintéressement* prawami człowieka w innych krajach, czy prawami azylantów i uchodźców w Polsce, to wydaje się, że jest to interpretacja nadmiernie zawężająca zadania naszej Komisji.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Chciałbym przypomnieć brzmienie regulaminu Sejmu, a w szczególności załącznika dotyczącego zakresu działania komisji sejmowych. Jeżeli chodzi o Komisję Sprawiedliwości i Praw Człowieka, to do jej właściwości należą: „sprawy przestrzegania prawa i praworządności, sądów, prokuratury, notariatu, adwokatury i obsługi prawnej, funkcjonowania samorządów adwokackiego i radcowskiego, sprawy przestrzegania praw człowieka".

W kontekście wcześniej wymienionych instytucji, jest oczywiste, że dotyczy to praw człowieka w Polsce. Natomiast poruszane kwestie są domeną innych instytucji, w szczególności Urzędu do spraw Cudzoziemców, gdy mowa o sprawach azylu i praw człowieka poza granicami Polski. Przecież te kwestie wymagają kontaktów ze służbami dyplomatycznymi, a więc wykraczają poza zakres naszej Komisji. Zatem jeżeli komisją wiodącą w tym wypadku byłaby Komisja Spraw Zagranicznych, to prosiłbym skierowanie takiego wniosku do tamtej komisji. Nic nie stoi na przeszkodzie, żeby do udziału w pracach była poproszona Komisja Sprawiedliwości.

Poseł Wojciech Wilk (PO):

Panie przewodniczący, czy mogę dwa słowa?

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Jeszcze tylko dodam, czym zajmuje się Ministerstwo Spraw Zagranicznych. Właśnie sprawami traktatowymi i praw człowieka – to ostatnie wiadomo, że w szerszym kontekście. W MSZ jest do tego zadania specjalnie wyznaczony podsekretarz stanu. Wydaje się, że Komisja Spraw Zagranicznych jest właściwa w tych sprawach. Tak, proszę?

Poseł Marcin Święcicki (PO):

Chodzi o ten pierwszy temat, jak rozumiem, a drugi i trzeci? A azyl?

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Pierwszy, czyli prawa człowieka poza granicami Polski. Natomiast drugi temat leży we właściwości Urzędu do spraw Cudzoziemców, który podlega Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych. Dlatego proponuję, żeby do tamtych komisji skierować odpo-

wiednie wnioski. Są to ważne kwestie, ale w moim przekonaniu wykraczają poza zakres działania Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka. Jeżeli zostaniemy poproszeni do udziału w posiedzeniach, to dobrze, ale jednak jest to problematyka tamtych komisji.

Poseł Wojciech Wilk (PO):

Czy mogę, panie przewodniczący?

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Proszę, pan poseł Wilk.

Poseł Wojciech Wilk (PO):

Panie przewodniczący, proponuję, żebyśmy jako prezydium zwrócili się to wspomnianych komisji. Proponuję poinformować je, że członkowie naszej Komisji wystąpili z takim wnioskiem i że prosimy o zorganizowanie wspólnego posiedzenia komisji. Komisją wiodącą byłaby na przykład Komisja Spraw Zagranicznych albo Komisja Administracji i Spraw Wewnętrznych, ale żeby nasza Komisja mogła również uczestniczyć w posiedzeniu. Myślę, że nic nie stoi temu na przeszkodzie.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dobrze, jeżeli będzie zgoda, to prezydium rozpozna wniosek w tym zakresie i w kontekście wypowiedzi pana przewodniczącego Wilka.

Drodzy państwo, czy po przeprowadzonej dyskusji macie państwo zastrzeżenia do propozycji, która została państwu przedstawiona na piśmie? Jeżeli nie usłyszę sprzeciwu, to uznam, że projekt planu pracy, przedstawiony państwu na piśmie, został przez Komisję zaakceptowany.

Sprzeciwu nie słyszę, a zatem stwierdzam, że Komisja zaakceptowała plan pracy według projektu przedstawionego państwu w wersji pisemnej.

Wobec wyczerpania porządku dziennego dzisiejszego posiedzenia bardzo serdecznie państwu dziękuję za udział.

Jednocześnie chcę poinformować państwa, że w dniu dzisiejszym przewidujemy jeszcze jedno posiedzenie Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka. Nie potrafię tego przewidzieć, ponieważ jest to uzależnione od prac Sejmu i prac Senatu. Jest jakieś przesunięcie czasowe, w związku z tym można się spodziewać, że posiedzenie Komisji mogłoby być w godzinach 18–19. Konkretnie będzie chodziło o dwie kwestie: o poprawki Senatu do ustawy o Trybunale Konstytucyjnym – jeżeli wpłyną do Sejmu, bo nie jestem w stanie stwierdzić, czy wpłyną, czy też nie wpłyną. Druga kwestia dotyczy poprawek złożonych podczas drugiego czytania do ustawy – Kodeks postępowania cywilnego. Jeżeli wpłyną takie poprawki – a należy się spodziewać, że tak – tym dwóm tematom byłyby ewentualnie poświęcone dzisiejsze, późnopopołudniowe posiedzenia. Serdecznie państwu dziękuję.